

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG

HØJESTERETS DOM
afsagt fredag den 5. september 2025

Sag 91/2024

(1. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

Tiltalte

(advokat Erbil G.E. Kaya, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Kolding den 28. maj 2024 (1-2039/2024) og af Vestre Landsrets 4. afdeling den 26. august 2024 (S-1156-24).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Lars Hjortnæs, Oliver Talevski, Jan Schans Christensen, Kurt Rasmussen og Julie Arnth Jørgensen.

Påstande

Dommen er anket af Tiltalte med påstand om formildelse af straffen og frifindelse for udvisning. Hun har subsidiært påstået nedsættelse af indrejseforbuddets varig-hed.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

Tiltalte har anført, at den idømte fængselsstraf bør nedsættes. Hun har alene fungeret som kurér mod beskeden betaling. Hun har endvidere afgivet en fuldstændig og tidlig tilståelse, som har gjort det muligt at gennemføre sagen som tilståelsessag. Der er dermed sparet ressourcer hos politiet og ved domstolene. Efter de rammer for tilståelsesrabat, som er fastsat i Højesterets dom af 15. maj 2025 (UfR 2025.3022), bør rabatten udmåles ud fra kategori 2, idet hun skal stilles, som om hendes tilståelse har sparet politiet for en længere

efterforskning. Det kan ikke komme hende til skade, at politiet havde foretaget en større efterforskning forud for anholdelsen, idet hun ikke havde mulighed for at begrænse denne efterforskning. Straffen med tilståelsesrabat bør udmåles til fængsel i 7-8 år, således at hun opnår en tilståelsesrabat på ca. 1/3.

Udvisning er i strid med navnlig EU-opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, litra a, jf. artikel 27, og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Hun kom til Danmark, da hun var 9 år, og hun har opholdt sig her i landet i ca. 21 år. Hun er ikke tidligere straffet, har gode personlige forhold og har erkendt sin skyld. Hun har et mindreårigt barn, der ligesom barnets far er dansk statsborger. Barnet har ikke et tilhørsforhold til Polen og kan ikke forventes at følge med hende ud af landet. Udvisning vil dermed indebære en væsentlig og varig adskillelse fra barnet.

Den lange fængselsstraf er i sig selv egnet til at afskrække hende fra gentagelse, og en advarsel vil være et tilstrækkeligt og proportionalt indgreb. Subsidiært bør varigheden af indrejseforbuddet begrænses til 5-10 år, således at forholdet mellem mor og barn kan genetableres efter afsoningen.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at straffen er passende. Straffen ville uden hensyn til tilståelsen skulle udmåles til fængsel i 14 år. Efterforskningen var afsluttet længe før Tiltaltes tilståelse. Da tilståelsen ikke har sparet politiet for en længere efterforskning, er sagen ikke omfattet af kategori 2, men af kategori 3, jf. UfR 2025.3022. Der skal derfor ske en reduktion af straffen på mellem ca. 10 % og ca. 20 %. Nedsættelse af straffen til fængsel i 12 år vil svare til en tilståelsesrabat på 14,3 % og være en mærkbar strafnedsættelse.

Udvisning vil ikke være i strid med EU-opholdsdirektivet eller Menneskerettighedskonventionen. Der er tale om narkotikakriminalitet af en sådan karakter og grovhed, som også udtrykt ved straffens længde, at udvisning er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed, jf. direktivets artikel 28, stk. 3, litra a. Kriminaliteten vejer således tungere end hensynet til Tiltaltes tilknytning til Danmark og de følger, en udvisning vil have for hendes søn, som vil have en større tilknytning til sin far, når hun løslades eller prøveløslades. Sønnen vil i øvrigt på det tidspunkt have en alder, hvor han selv vil kunne besøge sin mor i Polen. Tiltalte er ikke uden forudsætninger for at kunne

etablere sig dér. Hun taler sproget og har besøgt landet flere gange. Udvisning er derfor proportional efter opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, jf. artikel 28, stk. 1, EU-Chartrets artikel 7 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

Tiltalte, der er polsk statsborger, er under en tilståelsessag dømt for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt., ved i fire tilfælde i forening med flere andre at have modtaget og besiddet i alt 39 kg kokain, hvoraf hun overdrog i alt 24 kg til flere aftagere og besad 15 kg med henblik på videreoverdragelse.

Hun blev i landsretten straffet med fængsel i 12 år og udvist af Danmark for bestandig.

For Højesteret angår sagen strafudmålingen, herunder hvilken betydning Tiltaltes tilståelse skal have. Der skal endvidere tages stilling til udvisningen.

Strafudmålingen

Straffens udmåling i den enkelte sag beror på en konkret vurdering af alle sagens omstændigheder. Efter straffelovens § 82, stk. 1, nr. 9, skal det i almindelighed indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden har aflagt tilståelse ("tilståelsesrabat").

Højesteret har i dom af 15. maj 2025 (UfR 2025.3022) opstillet seks kategorier (kategori 1-6), der angiver rammerne for tilståelsesrabat. I dom af 12. juni 2025 (UfR 2025.3370) har Højesteret anført, at det er hensigtsmæssigt, at det udtrykkeligt fremgår af dommen i den enkelte sag, hvilken af de seks kategorier tilståelsen er omfattet af, og hvilken straf der ville være blevet udmålt uden tilståelsesrabat.

Efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder finder Højesteret, at Tiltalte uden hensyntagen til en eventuel tilståelsesrabat skulle straffes med fængsel i 14 år.

Højesteret har herved lagt vægt på, at hun over en længere periode i fire tilfælde i forening med flere andre deltog i organiseret videredistribution og spredning af store mængder kokain.

Hun modtog, transporterede og overdrog således i alt 24 kg kokain til flere personer forskellige steder i Storkøbenhavn, og på anholdelsestidspunktet var hun i sin bil i besiddelse af 15 kg kokain, som hun havde modtaget med henblik på videreoverdragelse.

Med hensyn til tilståelsens betydning for strafudmålingen lægger Højesteret efter sagens oplysninger til grund, at sagen på tilståelsestidspunktet var færdigefterforsket. Som nævnt var Tiltalte på anholdelsestidspunktet i besiddelse af 15 kg kokain i den bil, som hun kørte i. I grundlovsforhøret nægtede hun sig skyldig. Hendes forsvarer oplyste ca. 4 måneder senere, hvor en række medgerningsmænd havde tilstået, at hun var villig til at tilstå. Da der dermed ikke er grundlag for at antage, at politiet som følge af tilståelsen er blevet sparet for en længere efterforskning, er sagen omfattet af kategori 3.

I tilfælde omfattet af kategori 3 skal der som udgangspunkt ske en reduktion af straffen på mellem ca. 10 % og ca. 20 %. Ved fastsættelsen af tilståelsesrabat i den foreliggende sag må der tages hensyn til, at sagen på tilståelsestidspunktet var færdigefterforsket, men at tilståelsen har medført en vis ressourcebesparelse, navnlig for domstolene. Der skal endvidere tages hensyn til, at anvendelse af tilståelsesrabat ikke skal føre til strafpositioner, der afviger fra, hvad der efter praksis er almindeligt anvendt.

På denne baggrund og efter en samlet vurdering finder Højesteret, at der efter straffelovens § 82, stk. 1, nr. 9, skal ske en reduktion med 2 år (14,3 %) af den straf på fængsel i 14 år, der ellers skulle være udmålt.

Højesteret tiltræder herefter, at straffen er fastsat til fængsel i 12 år.

Udvisning

Højesteret tiltræder, at der er hjemmel i udlændingelovens dagældende § 22, nr. 1, 2 og 4 (nu § 22), til at udvise Tiltalte.

Da hun som nævnt er polsk statsborger, kan udvisning af hende kun ske, hvis det er i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed, jf. udlændingelovens dagældende § 26 b.

Spørgsmålet er herefter, om udvisning vil være i strid med artikel 27 eller artikel 28 i direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 (EU-opholdsdirektivet) eller med retten til respekt for privatliv og familieliv, jf. EU-Chartrets artikel 7 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Som nævnt har Tiltalte overtrådt straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt., ved i fire tilfælde i forening med flere andre at have modtaget og besiddet i alt 39 kg kokain, hvoraf hun overdrog i alt 24 kg til flere aftagere og besad 15 kg med henblik på vide-reoverdragelse.

Hendes kriminelle handlinger, hvorved hun har deltaget i organiseret videredistribution og spredning af store mængder kokain, må anses for at være af særlig grov karakter og for at indebære en direkte trussel mod befolkningens tryghed og fysiske sikkerhed. Hendes kriminelle adfærd er i sig selv af så alvorlig karakter, at den udgør en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse, jf. EU-opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, 2. led.

Tiltalte kom til Danmark som 9-årig. Hendes mor og moster bor i Danmark. Hun har afsluttet 10. klasse, men har ikke færdiggjort en uddannelse efter folkeskolen. Hun har kun haft begrænset tilknytning til det danske arbejdsmarked. Hun er ikke gift eller samlevende. Hun har en snart 8-årig søn. Hun har fælles forældremyndighed med faren. Sønnen boede hos hende, indtil hun i november 2023 blev anholdt og frihedsberøvet, og han har siden da boet hos sin far. Hun har været i Polen mange gange, efter at hun kom til Danmark. Hun taler og skriver polsk.

Højesteret lægger herefter til grund, at hendes personlige, sociale og kulturelle tilknytning til Danmark er stærk, men at hun har gode forudsætninger for at kunne etablere sig i Polen.

Som nævnt har hendes søn boet hos sin far, siden hun blev anholdt og frihedsberøvet. Når hun har afsonet hele straffen, vil sønnen være næsten 18 år. Ved prøveløsladelse vil sønnen have en alder, hvor han selv vil kunne besøge hende i Polen, og han vil i øvrigt kunne kommunikere med hende via telefon og internet.

På denne baggrund finder Højesteret, at der er tale om et ekstraordinært tilfælde, og at udvisning af Tiltalte således må anses for bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed, jf. direktivets artikel 28, stk. 3, litra a. Uanset hendes stærke tilknytning til Danmark foreligger der sådanne meget tungtvejende grunde, at udvisning ikke er et uproportionalt indgreb i strid med direktivets artikel 27, stk. 2, 1. led, og artikel 28, stk. 1, eller med EU-Chartrets artikel 7 og Menneskerettighedskonventionens artikel 8.

Da Tiltalte er idømt en ubetinget fængselsstraf på 12 år, følger det af udlændingelovens § 32, stk. 4, nr. 7, jf. § 32, stk. 2, at udvisningen skal ske med indrejseforbud for bestandig. Af de grunde, der er anført ovenfor vedrørende udvisningen, finder Højesteret, at et indrejseforbud for bestandig ikke er uproportionalt efter EU-retten eller Menneskerettighedskonventionens artikel 8. Det bemærkes herved, at et indrejseforbud, der er meddelt en udlænding, som er omfattet af EU-reglerne, kan ophæves efter ansøgning, jf. udlændingelovens § 32, stk. 7, 1. og 2. pkt., sammenholdt med direktivets artikel 32, stk. 1.

Højesteret tiltræder herefter, at Tiltalte er udvist med indrejseforbud for bestandig.

Konklusion

Højesteret stadfæster landsrettens dom.

Tiltalte har fortsat været fængslet under anken.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for Højesteret.